

ASIGURAREA AERONAVELOR

Obiectul asigurării sunt navele aeriene aparținând companiilor de transport și asociațiilor sportive care se asigură pentru:

- pierderea și avarierea navei;
- răspunderea față de pasagerii sau bagajele acestora și pentru mărfurile transportate;
- răspunderea civilă față de terți.

Riscurile asigurate

În baza contractului de asigurare se acordă despăgubiri pentru:

- pierderea fizică directă sau pierderea totală constructivă ori avarierea navei în timpul zborului, rulării la sol și al staționării la sol;
- dispariția aeronavei;
- avarii pricinuite aeronavei de măsurile de salvare;
- cheltuielile făcute pentru salvarea și conservarea aeronavelor;
- cheltuielile de judecată și arbitraj făcute de asigurat cu ajutorul asiguratorului în scopul formulării pretenției față de terți.

Pierderea fizică directă înseamnă distrugerea completă a aeronavei, fiind imposibilă repunerea ei în stare de funcționare.

Pierderea totală constructivă reprezintă avarierea gravă a aeronavei, astfel încât cheltuielile implicate: de operațiunile de salvare, de măsurile de limitare a pagubelor, de transport, de reparații și repunere în stare de folosire, depășesc 75% din suma asigurată.

În baza asigurării aeronavelor pentru răspunderea legală față de terți, asiguratorul acordă despăgubiri pentru sumele pe care asiguratul este obligat să le plătească cu titlu de despăgubiri și cheltuieli de judecată, pentru:

- vătămarea corporală sau decesul pasagerilor, ca urmare a accidentării acestora la bordul navei sau în cursul operațiilor de îmbarcare / debarcare;
- pierderea, avarierea sau distrugerea bagajelor și a bunurilor aflate asupra pasagerilor;
- pierderea, avarierea sau distrugerea mărfurilor transportate;
- vătămarea corporală sau decesul persoanelor ori avarierea sau distrugerea bunurilor din afara aeronavelor, cu condiția ca acestea să fi fost cauzate, în mod direct, de aeronavă sau de obiectele desprinse sau căzute din aceasta.

Excluderi

La asigurarea aeronavelor nu sunt acoperite:

- pierderea suferită ca urmare a folosirii pistelor sau a terenurilor de aterizare neautorizate, cu excepția cazurilor de forță majoră;
- pierderi provocate de transportul de pasageri sau de mărfuri peste numărul de locuri și capacitatea de transport a aeronavelor;
- pierderi provocate de acțiunea intenționată a asiguratului;
- pierderi suferite în perioada în care aeronava este folosită în scop ilegal sau este utilizată în alt mod decât cel prevăzut în contractul de aeronavigabilitate;
- pierderi suferite în legătură cu transferul de interese a asiguratului în legătură cu aeronava, fără existența consimțământul scris al asiguratorului;
- pierderi provocate de război, piraterie aeriană, greve și alte pericole asemănătoare;
- pierderi produse din cauza zgomotului, poluării.

Asiguratul nu are răspundere civilă legală dacă accidentul a fost produs:

- dintr-un caz de forță majoră;

- din culpa exclusivă a persoanei păgubite;
- din culpa exclusivă a unei terțe persoane.

Suma asigurată

Aeronavele se asigură la sumele declarate de asigurat și agreate de asigurator și care nu trebuie să depășească valoarea de înlocuire a aeronavei la data încheierii asigurării.

Răspunderile se asigură la sumele declarate de asigurat pentru pasageri, pentru bagaje și pentru mărfuri, în limita prevăzută de legislația din România, în convențiile internaționale cu care țara noastră este parte sau în acordurile încheiate între asigurat și partenerii săi externi.

Despăgubiri

În caz de pierdere fizică directă sau dispariție, asiguratul este despăgubit cu suma asigurată.

În caz de pierdere totală constructivă, despăgubirile se acordă astfel:

- dacă aeronava poate fi reparată, despăgubirea este reprezentată de costurile necesare, din care se scade valoarea reperelor care pot fi întrebuințate sau valorificate;
- dacă aeronava nu poate fi reparată sau dacă reparația nu este justificată, despăgubirea este reprezentată de suma asigurată, din care se scade valoarea reperelor care se pot valorifica.

Perioada asigurată

Asigurarea aeronavelor se poate încheia pentru:

- o perioadă determinată de timp;
- pentru o călătorie determinată.

Răspunderile asiguratorului

În asigurarea pentru pierderea sau avarierea aeronavei, la asigurarea încheiată pentru o perioadă de timp, răspunderea asiguratorului începe și încetează la date precise în polița de asigurare.

La asigurările încheiate pentru o călătorie, răspunderea asiguratorului începe în momentul începerii reparațiilor de îmbarcare a călătorilor sau de încărcare a mărfurilor sau în momentul pornirii motoarelor, în cazul unei călătorii fără pasageri sau mărfuri și încetează în momentul încheierii operațiilor de debarcare sau descărcare a mărfurilor pe aeroportul de destinație sau în momentul opririi motoarelor, în cazul călătoriilor fără pasageri sau mărfuri.

Răspunderea civilă a companiilor de navigație aeriană este reglementată, pe plan internațional, prin:

- Convenția de la Varșovia (1929), completată cu Protocolul de la Haga (1955) - aplicabilă transportului de persoane, bagaje sau mărfuri;
- Convenția de la Tokyo (1963) - se aplică infracțiunilor penale sau actelor care pot compromite securitatea aeronavelor, a persoanelor sau bunurilor aflate la aeronave;
- Convenția de la Roma (1953) - aplicată în cazul daunelor provocate terților în afara aeronavei.

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ

Aceasta are ca obiect acoperirea prejudiciului produs de asigurat unor terțe persoane, în condițiile în care asiguratul este răspunzător din punct de vedere legal.

Răspunderea civilă legală reprezintă temeiul în baza căruia o persoană poate acționa în instanță o altă persoană sau organizație, care se presupune a fi vinovată de producerea unor pagube, prin nerespectarea legislației în vigoare.

Răspunderea civilă presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- săvârșirea de către asigurat a unei fapte ilicite;

- dovada existenței unui prejudiciu;
- existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită a asiguratului și prejudiciul adus terței persoane și constatarea culpei asiguratului care a săvârșit fapta ilicită.

Conceptul de răspundere civilă legală este foarte important pentru că societățile de asigurare, care încheie asigurări de răspundere civilă, sunt obligate să despăgubească, în numele asiguratului, numai dacă acesta este răspunzător legal să plătească daune unei terțe persoane.

Riscurile asigurate

Prin încheierea contractului de asigurare se acoperă despăgubirile pentru sumele pe care asiguratul este obligat să le plătească cu titlu de dezdăunare pentru prejudiciul de care răspunde în fața legii și pentru cheltuielile de judecată la care este obligat în procesul civil.

În cazul în care prejudiciul este provocat cu intenție sau din neglijență, societatea de asigurare nu va acorda despăgubiri.

De asemenea, există și alte riscuri, care, în principiu, nu sunt acoperite prin polițele de asigurare de răspundere civilă.

Suma asigurată

Aceasta se stabilește la valoarea stabilită de asigurat și agrată de societatea de asigurare, separat pentru deces, vătămări corporale sau pagube de bunuri.

În cazul persoanelor juridice, quantumul acestei sume se determină în funcție de cifra de afaceri anuală estimată la încheierea contractului.

În cazul persoanelor fizice se poate aplica una din următoarele metode:

- metoda evaluării averii personale prezente și viitoare,
- metoda evaluării averii personale prezente,
- metoda determinării sentinței judecătorești maxime pentru vătămare corporală sau deces.

O caracteristică a asigurărilor de răspundere civilă constă în stabilirea unei sume asigurate pe perioadă și a unei sume asigurate pe eveniment.

Evenimentul desemnează orice acțiune sau faptă a asiguratului, care antrenează răspunderea civilă a acestuia și care este acoperită prin polița de asigurare.

Indiferent de valoarea prejudiciului generat de asigurat, societatea de asigurări nu va plăti despăgubiri mai mari decât valoarea sumei asigurate pe eveniment. De asemenea, indiferent de numărul evenimentelor produse în perioada asigurată, asiguratorul nu va acorda despăgubiri mai mari decât suma asigurată pe perioadă.

PRODUSELE DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ OFERITE PE PIAȚA ROMÂNEASCĂ

1. Cea mai cunoscută asigurare de răspundere civilă din țara noastră și care se încadrează în categoria asigurărilor obligatorii, o reprezintă asigurarea de răspundere civilă auto.

Clauzele contractului de asigurare, inclusiv valoarea maximă a despăgubirilor, precum și nivelul primelor de asigurare, pe categorii de autovehicole, sunt stabilite prin lege.

În această asigurare sunt cuprinse, cu câteva excepții, toate persoanele fizice și persoanele juridice deținătoare de autovehicule supuse înmatriculării și folosirii pe drumurile publice.

De asemenea, sunt obligate să se asigure persoanele străine posesoare de autovehicule, pe care le folosesc pe teritoriul României, dacă nu posedă documente internaționale de asigurare valabile și pe teritoriul României.

În ceea ce privește despăgubirile, acestea au stabilită o limită minimă și una maximă, în cazul pagubelor produse prin avariarea și distrugerea unor bunuri. Astfel:

- pentru pagubele produse la bunuri într-un accident, se acordă despăgubiri pentru daune de la 102.000 lei până la 40.000.000 lei, inclusiv;

- în caz de vătămare corporală sau deces, despăgubirea poate fi de 15.000.000 lei pentru fiecare persoană accidentată, dar nu mai mare de 40.000.000 lei, indiferent de numărul persoanelor accidentate.

Asiguratorul plătește, din Fondul instituit din primele de asigurare, realizate în contul asigurărilor de răspundere civilă auto.

De menționat că se plătesc despăgubiri tuturor persoanelor păgubite ca urmare a unui accident de autovehicule, iar acestea se acordă și în cazul în care conducătorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului este o altă persoană decât asiguratul.

În despăgubirile pe care le plătește asiguratorul se includ și cheltuielile făcute de asigurați în procesul civil.

În cazul în care se produce un accident de autovehicule de a cărei producere se fac vinovate, în aceeași măsură, două persoane cuprinse în asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, despăgubirea cuvenită fiecăruia dintre cei doi, va reprezenta o jumătate din paguba înregistrată cu cu prilejul producerii accidentului respectiv.

Există și cazuri când nu se acordă despăgubiri pentru pagubele produse unui autovehicul. De exemplu, în cazul în care accidentul a fost produs în caz de forță majoră sau din culpa exclusivă a persoanei păgubite sau din culpa exclusivă a unei terțe persoane.

Asigurarea de răspundere civilă auto este printre puținele asigurări obligatorii din România. Aceasta este impusă prin lege, contractul de asigurare fiind un contract de adeziune, asigurații acceptând condițiile stabilite de asigurator.

2. Altă formă de asigurare de răspundere civilă din țara noastră este și asigurarea de răspundere civilă profesională.

Aceasta are rolul de a proteja asiguratul, persoana fizică sau persoana juridică, împotriva prejudiciilor pe care le pot provoca unor terțe persoane.

În țările dezvoltate, încheierea unei asemenea polițe constituie una din condițiile principale pentru practicarea unor profesii.

În țara noastră, legislația în domeniu se situează sub standardele europene. Singurele profesii pentru care se cer asigurări de răspundere civilă sunt :

- experții contabili;
- contabilii autorizați - evaluatori;
- experții tehnici.

Asigurarea de răspundere profesională practică pe piața românească se adresează următoarelor categorii de profesii:

- constructori;
- medici;
- contabili – evaluatori;
- experți tehnici;
- consultanți;
- managerii;
- avocați.

Prin activitatea lor, aceste categorii profesionale pot aduce prejudicii persoanelor pentru care lucrează.

Prin asigurarea de răspundere civilă se garantează plata acestor prejudicii, în condițiile în care prejudiciul se încadrează în categoria riscurilor asigurate.

În general, despăgubirile se acordă pentru:

- daune materiale produse din culpa asiguratului, persoană fizică sau juridică, precum și din culpa altor persoane pentru care asiguratul răspunde potrivit legii;
- cheltuielile de judecată, la plata cărora este obligat asiguratul prin hotărâre judecătorească;
- despăgubiri la care este obligat asiguratul, ca urmare a pierderii sau distrugerii unor documente, etc.

Ca în orice contract de asigurare, și în cazul acestor polițe există anumite situații excluse, în mod expres, de la asigurare, cum ar fi:

- prejudiciile cauzate de actele desfășurate de asigurat în afara unui contract cu clientul său;
- pagubele produse cu intenția de asigurare;
- pretenții referitoare la răspunderea asiguratului pentru pagubele produse hârtiilor de valoare, documentelor, registrelor, pietrelor scumpe, obiecte de valoare artistică, etc.
- pretenții referitoare la pagubele produse de război, invazie, confiscare, sechestrare, etc.

Alături de asigurările de răspundere profesională, pe piața românească întâlnim și alte tipuri de asigurări de răspundere civilă, cum ar fi:

- asigurarea de răspundere a transportatorului, în calitate de căraș, pentru mărfurile transportate;
- asigurarea de răspundere civilă a persoanelor fizice, alta decât cea profesională;
- asigurarea de răspundere civilă a conducătorilor de autovehicule, cu valabilitate în afara teritoriului României (Cartea verde).

Ca o caracteristică generală a acestor tipuri de asigurare în ceea ce privește suma asigurată, este aceea că există două categorii de limite:

- o limită de sumă pe perioada asigurată și
- o limită de sumă pe fiecare eveniment produs în perioada de valabilitate a contractului.

Despăgubirile acordate de fiecare dosar de daună nu vor putea depăși suma maximă asigurată pe eveniment.